

Załącznik do Uchwały
Nr XXXVII/181/2009
Rady Powiatu w Brodnicy
Z dnia 02 grudnia 2009 r.

**PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
DLA POWIATU BRODNICKIEGO NA LATA 2010-2015**

Brodnica, 2009 r.

Rozdział 1

Wstęp

§ 1

Przyczyną powstania „Programu Aktywności Lokalnej (PAL) dla Powiatu Brodnickiego na lata 2010 – 2015” jest potrzeba usystematyzowania, zintegrowania i ukierunkowania wszystkich działań podejmowanych na rzecz: aktywizacji lokalnej mieszkańców Powiatu Brodnickiego, tworzenia warunków dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmacniania spójności społecznej. Program Aktywności Lokalnej wskazuje główne przeszkody i problemy społeczności lokalnej, wyznacza cele oraz kierunki działań mające przyczynić się do zrównoważonego rozwoju społecznego.

Za główne przeszkody rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Powiecie Brodnickim należy uznać zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego. Wiąże się to z ograniczeniem lub brakiem możliwości wpływu i korzystania z podstawowych instytucji publicznych (np. edukacji, pośrednictwa pracy czy rynku pracy), które powinny być dostępne dla wszystkich. Wykluczenie społeczne czyli wyłączenie z życia społecznego ze względu na sytuację społeczno-gospodarczą zagraża wielu grupom m.in. bezrobotnym, samotnym rodzicom, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze lub rodziny zastępcze, bezdomnym, uzależnionym czy os. niepełnosprawnym.

Zagrożone grupy oraz wymienione problemy społeczne są jednymi z wielu prowadzących do społecznego wykluczania mieszkańców Powiatu i szczegółowo opisane zostały w „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Brodnickim na lata 2009-2015”.

W związku z powyższym konieczne jest podejmowanie celowych i zintegrowanych działań zmierzających do aktywizowania społecznego, kulturalnego i zawodowego osób jak i społeczności lokalnych.

§ 2

Podstawę prawną dla stworzenia Programu Aktywności Lokalnej stanowi art. 112 ust. 12 i 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz. U. 2009 r. Nr 175, poz. 1362)

Zagadnienia przedstawione w „Programie Aktywności Lokalnej dla Powiatu Brodnickiego na lata 2010 – 2015” stanowią uzupełnienie i rozszerzenie „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Brodnickim na lata 2009-2015”, „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2007-2010” oraz „Powiatowego Programu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2009-2015”. Ponadto Program Aktywności Lokalnej zgodny jest z wytycznymi zawartymi m.in. w następujących dokumentach:

- Narodową Strategią Rozwoju na lata 2007-2013,
- Narodową Strategią Integracji Społecznej dla Polski,
- Narodową Strategią Spójności,
- Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013,
- Strategią Polityki Społecznej na lata 2007-2013,
- Strategią Rozwoju Kraju na lata 2007 -2015,
- Strategią Rozwoju Powiatu Brodnickiego w latach 2007-2013,
- Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko - Pomorskiego w latach 2000-2010.

„Program Aktywności Lokalnej dla Powiatu Brodnickiego na lata 2010 – 2015” jest niezbędny do realizacji projektu systemowego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brodnicy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – priorytet VII „Promocja integracji społecznej”.

Rozdział 2

Cele Programu

§ 3

Cel główny – aktywizacja mieszkańców Powiatu Brodnickiego, w szczególności grup zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego, we wszystkich aspektach życia społecznego.

§ 4

Cel główny osiągnięty zostanie poprzez realizację celów szczegółowych:

- 1) podniesienie poziomu integracji społecznej,**
- 2) zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego,**
- 3) zwiększenie aktywności m.in. społecznej, zawodowej i kulturalnej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia,**
- 4) poprawa funkcjonowania osób wykluczonych społecznie,**
- 5) wsparcie inicjatyw i struktur działających na rzecz społeczności lokalnej,**
- 6) promowanie i wspieranie postaw prospołecznych,**

Rozdział 3

Kierunki działań

§ 5

Cele Programu Aktywności Lokalnej realizowane będą poprzez następujące działania:

- § Realizację projektu systemowego pn. „Poprzez aktywność osiągniesz sukces”.
- § Realizacja, wsparcie i promowanie projektów aktywizujących i integrujących, w tym także realizowanych w partnerstwie.
- § Wspieranie współpracy między instytucjami samorządowymi, a instytucjami pozarządowymi i społecznością lokalną.
- § Wsparcie organizacyjne, merytoryczne i finansowe inicjatyw podejmujących działania na rzecz społeczności lokalnej.
- § Wsparcie i organizacja wolontariatu oraz grup samopomocowych.
- § Organizacja treningów kompetencji społecznych.
- § Podejmowanie działań na rzecz zwiększenia kompetencji zawodowych i społecznych mieszkańców pozostających poza rynkiem pracy.
- § Wspieranie aktywizacji m.in. zawodowej, społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i zdrowotnej mieszkańców Powiatu, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- § Wsparcie, organizacja i ułatwianie dostępu do poradnictwa i informacji.
- § Wspieranie instytucji ekonomii społecznej.
- § Inne działania zbieżne z celami programu i wynikające z aktualnych potrzeb.

Rozdział 4

Założenia programu aktywności lokalnej

§ 6

1. Dostosowanie podejmowanych działań do potrzeb odbiorców programu.
2. Włączanie lokalnej społeczności i odbiorców programu w proces realizacji celów i kierunków działań.
3. Kierowanie działań - w pierwszej kolejności - do osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Współdziałanie instytucji i służb w celu realizacji Programu.

Rozdział 5

Odbiorcy Programu

§7

Program skierowany jest do mieszkańców Powiatu Brodnickiego, w tym:

1. członków danej społeczności,
2. osób z konkretnego środowiska,
3. grup społecznych,
4. osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych marginalizacją społeczną oraz ich otoczenia.

Rozdział 6

Metody i instrumenty

§8

W ramach programu aktywności lokalnej mogą zostać zastosowane:

1. **Środowiskowa praca socjalna** - rozumiana jako pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu i odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.
2. **Instrumenty aktywnej integracji** - zespół instrumentów wykorzystywanych do aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, społecznej i zdrowotnej.
3. **Działania o charakterze środowiskowym** - inicjatywy integracyjne m.in. organizowanie imprez i spotkań integracyjnych, edukacyjnych, kulturalnych, sportowych, ekologicznych. Edukacja społeczna i obywatelska w tym organizowanie działań, spotkań, konsultacji i debat społecznych. Przygotowanie, realizacja i wsparcie działań indywidualnych i programów środowiskowych m.in. spotkania z grupami docelowymi, wydawanie publikacji. W ramach działań środowiskowych dopuszcza się inne instrumenty i działania wynikające np. z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, o przeciwdziałaniu narkomanii, rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
4. **Prace społecznie użyteczne** - prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku zgodnie z przepisami o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

5. **Metody pracy z rodziną** - Konferencja Grupy Rodzinnej (KGR) – praca z rodzinami innowacyjną metodą KGR, która umożliwia objęcie pomocą osobę zagrożoną lub wykluczoną społecznie i jej otoczenie oraz zaangażowanie społeczności lokalnej na rzecz pomocy rodzinom przeżywającym trudności.

Rozdział 7

Zakładane rezultaty

§ 9

1. Diagnoza problemów i potrzeb społeczności lokalnej i grup społecznych
2. Efektywne wykorzystywanie zasobów i środków na rzecz poprawy sytuacji społeczności lokalnej i grup społecznych.
3. Dostosowanie działań środowiskowych do możliwości i potrzeb społeczności lokalnej i grup społecznych.
4. Zmiana postaw społeczności lokalnej wobec osób i grup zagrożonych marginalizacją społeczną.
5. Integracja społeczności lokalnej i grup społecznych.
6. Zaangażowanie społeczności lokalnej i grup społecznych w rozwiązywanie problemów środowisk lokalnych.
7. Aktywizacja społeczności lokalnej i grup społecznych w szczególności grup i osób zagrożonych lub wykluczonych społecznie.

Rozdział 8

Źródła finansowania

§ 10

Program finansowany będzie z następujących źródeł:

- środki własne powiatu,
- środki wojewody,
- środki budżetu państwa,
- środki pochodzące z programów wojewódzkich, rządowych, unijnych,
- środki pochodzące od sponsorów.

Rozdział 9

Realizatorzy

§ 11

Realizatorami „Programu Aktywności Lokalnej dla Powiatu Brodnickiego na lata 2010 -2015” są:

- Starostwo Powiatowe w Brodnicy,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brodnicy,
- organizacje pozarządowe,
- organizacje kościelne,
- lokalny biznes,
- lokalne media.

Rozdział 10

Monitoring i ewaluacja

§ 12

Monitoring prowadzony będzie w trakcie trwania poszczególnych działań programu aktywności lokalnej. Celem monitoringu będzie badanie zmian pojawiających się w trakcie realizacji działań oraz kontrola zgodności założeń z rezultatami. Każdego roku przygotowany będzie raport z zadań realizowanych w ramach PAL, który następnie zostanie przedstawiony zarządowi Powiatu Brodnickiego.